

Zygmunt Malawski - pierwszy, po odzyskaniu niepodległości, Prezes Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach

Zygmunt Malawski - first President of the State Mining Authority after regaining independence

Dr inż. Adam Mirek^{*)}

Treść: Przedstawiono sylwetkę inż. górniczego Zygmunta Malawskiego, który w czerwcu 1922 roku został pierwszym Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach, po odzyskaniu niepodległości w 1918 roku. Jako absolwent Akademii Górniczej w Leoben swoją karierę zawodową związał z górnictwem, pracując w urzędach górniczych w Drohobyczu i Krakowie. W 1922 roku podejmuje pracę w Departamencie ds. Śląskich Ministerstwa Przemysłu i Handlu, gdzie tworzy plan organizacji władz górniczych, szczególnie na Górnym Śląsku, który stał się częścią niepodległej Polski. Jako prezes WUG wraz z współpracownikami stworzył fundamenty polskiego prawodawstwa górniczego. Swoją ofiarną pracą na rzecz górnictwa surowców mineralnych wniósł wielkie zasługi dla odbudowy polskiej gospodarki w latach 1922-1939.

Abstract: This paper presents the figure of Mining Engineer Zygmunt Malawski, who became the first President of the State Mining Authority (WUG) in Katowice in June 1922, after regaining independence in 1918. As a graduate of the Mining Academy in Leoben, his professional career was associated with mining, working in mining authorities in Drohobycz and Kraków. In 1922, he started working for the Department of Silesia in the Ministry of Industry and Trade, where he was involved in the organization of mining authorities, especially in Upper Silesia, which became part of the independent Poland. As the president of WUG, together with his colleagues, he created the foundations of Polish mining legislation. His selfless work for the mining of mineral resources has brought a great contribution to the reconstruction of the Polish economy between 1922-1939.

Słowa kluczowe:

Zygmunt Malawski, Wyższy Urząd Górniczy, górnictwo, prawodawstwo górnicze

Keywords:

Zygmunt Malawski, State Mining Authority, mining industry, mining legislation

1. Wprowadzenie

Odzyskanie przez Polskę niepodległości i uzyskanie pełnej suwerenności terytorialnej było wynikiem długiego i złożonego procesu polityczno-gospodarczego odradzającej się państwowości Polski, trwającego od roku 1918 aż do roku 1922. W tym okresie poszczególne ziemie były sukcesywnie przyłączane do państwa polskiego, co wymagało szeregu uregulowań/ujednoliceń formalno-prawnych, także w zakresie górnictwa. Tak więc porządkowanie spraw nadzoru górniczego, ze względu na specyfikę tej gałęzi prawa było procesem złożonym i długotrwałym. Wymagało wielu niełatwych, rozciągniętych w czasie, często częściowych zabiegów formalno-prawnych. Na ziemiach tworzącego się na nowo państwa polskiego funkcjonowały trzy różne struktury władz górniczych, oparte na trzech, wielokrotnie nowelizowanych i uzupełnianych dodatkowymi przepisami, różnych ustawach górniczych z drugiej połowy XIX w.

Najpierw wolność uzyskiwały ziemie byłego Królestwa Polskiego i zachodniej Galicji. W pierwszych miesiącach odrodzonej państwowości Minister Przemysłu i Handlu przejął więc sprawy górnictwa tylko w byłym zaborze rosyjskim. W ramach ministerstwa powstała sekcja górniczo-hutnicza, w skład której wchodziło sześć wydziałów związanych z górnictwem i hutnictwem (sekcję przemianowano w 1921 r. na Departament Górniczo-Hutniczy). W dniu 2 kwietnia 1919 r. dawną Kongresówkę podzielono na okręgi górnicze

z siedzibami w Warszawie, Częstochowie, Dąbrowie Górniczej i Radomiu.

W Galicji, po rozpadzie Austro-Węgier, okręgowe urzędy górnicze przeszły pod zwierzchnictwo lokalnej władzy narodowej - Polskiej Komisji Likwidacyjnej w Krakowie. Komisja ta początkowo z dużym dystansem odnosiła się do władz w Warszawie. W tym okresie w organizacji górnictwa galicyjskiego nie zaszły żadne zmiany. W ramach Komisji utworzono Wydział Górniczy, który reprezentował całe górnictwo w Małopolsce i był również władzą górniczą obejmującą czynności Starostwa Górniczego w Krakowie. Podporządkowano mu także kopalnie Galicji wschodniej w rejonach nieobjętych wojną polsko-ukraińsko-bolszewicką. Wydział współpracował z Sekcją Górniczo-Hutniczą Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Dopiero w 1919 roku Komisja ta została rozwiązana, a Minister Przemysłu i Handlu objął swym bezpośrednim nadzorem wszystkie galicyjskie zakłady górnicze. Tymczasowo nadzorem górniczym na obszarze Galicji zajmowało się Starostwo Górnicze w Krakowie, którym kierował Antoni Meyer (Tarabuła 2012)

Odrębne władze polskie funkcjonowały także w Poznańskim, oswobodzonym w wyniku zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego. Dopiero w grudniu 1920 roku nadzór górniczy nad Wielkopolską objęło Ministerstwo Przemysłu i Handlu.

Jednak najważniejsza dla państwowości Polski pod względem górniczym była inna część zaboru pruskiego, tj. Górny Śląsk, będący jednym z głównych ośrodków górniczych w Cesarstwie Niemieckim. Tutaj, już 1 marca 1920 roku,

^{*)} Wyższy Urząd Górniczy w Katowicach

Wojciech Korfanty utworzył przy Polskim Komisariacie Plebiscytowym w Bytomiu, Wydział Górniczy. Początkowo zarządzał nim inż. Antoni Rowiński, kierownik ruchu kopalni „Hohenzollern”, a od grudnia 1920 r. inż. Józef Kiedroń. Jednak w ówczesnej sytuacji geopolitycznej praca Wydziału nie skupiała się na odbudowie nadzoru górniczego, lecz jego zadaniem było przygotowanie personelu kopalń do zarządzanego przez aliantów plebiscytu.

Po plebiscycie i III Powstaniu Śląskim, Wydział Górniczy połączono z Wydziałem Przemysłowym pod kierunkiem inż. Józefa Kiedronia i włączono do Naczelnej Rady Ludowej w Katowicach.

2. Z Tarnowa do Katowic

Funkcjonowanie trzech struktur władz górniczych w odrodzonej Polsce nie ułatwiało stworzenia jednolitej instytucji państwowego nadzoru górniczego. Jednak wiadomo było, że wcześniej czy później musi do tego dojść. Formalnie Wyższy Urząd Górniczy (WUG) został utworzony 24 czerwca 1922 r. rozporządzeniem Rady Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej. Na jego czele stanął starosta górniczy (późniejszy prezes) inż. Zygmunt Malawski, które to stanowisko powierzył mu Minister Przemysłu i Handlu w dniu 16 czerwca 1922 roku.

**Zygmunt Malawski – pierwszy Prezes
Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach**
**Zygmunt Malawski – the first President of the State Mining
Authority in Katowice**

Wybitna dla polskiego górnictwa postać Zygmunta Alojzego Malawskiego zasługuje na przedstawienie Jego krótkiej charakterystyki oraz drogi życiowej do chwili objęcia stanowiska Prezesa WUG.

Zygmunt Alojzy Malawski urodził się 23 kwietnia 1879 roku w Tarnowie, jako syn Alojzego Malawskiego, adwokata i notariusza oraz Malwiny, z domu Piątkowskiej. Miał brata Tadeusza, późniejszego dwukrotnego burmistrza Sanoka oraz siostrę Marię, późniejszą nauczycielkę w szkole w Tarnowie.

W 1897 roku ukończył gimnazjum klasyczne w Tarnowie i podjął studia na wydziale prawno-administracyjnym Uniwersytetu Jagiellońskiego. Studia te kontynuował do 1901 roku. W latach 1901-1905 studiował w Akademii Górniczej w Leoben w Austrii, uzyskując dyplom inżyniera górniczego. W 1906 roku odbył jednoroczną praktykę w kopalni galeny w Przybramie (Czechy).

W latach 1907-1914 pracował w Okręgowym Urzędzie Górniczym w Drohobyczu w charakterze adiunkta, a następnie komisarza górniczego. W dwóch pierwszych latach I wojny światowej służył w stopniu porucznika pospolitego

ruszenia w armii austriackiej, po czym powrócił do pracy w drohobyckim Urzędzie Górniczym. Pracował w nim do 1920 roku na stanowisku starszego komisarza, a następnie radcy górniczego. Stamtąd trafił do Okręgowego Urzędu Górniczego w Krakowie, gdzie pracował najpierw jako radca górniczy, pełniąc kolejno funkcję kierownika (od 1 czerwca 1920 r.) i naczelnika urzędu (od 27 września 1920 r.). W dniu 1 marca 1922 roku, już jako starszy radca górniczy, przekazał kierowanie krakowskim urzędem Kazimierzowi Apolinaremu Negruszowi.

Wiązało się to z faktem, że w tym dniu inż. Zygmunt Malawski został delegowany do Departamentu dla Spraw Śląskich Ministerstwa Przemysłu i Handlu. Zlecono mu zadanie organizacji władz górniczych w przyznanej Polsce części górnoląskiego terytorium. Malawski przystąpił do opracowywania planu organizacji władz górniczych na Górnym Śląsku i przygotowywania ekip pracowników potrzebnych do wdrożenia tego projektu. Zaowocowało to przejęciem przez polskie urzędy górnicze agend urzędów niemieckich, równoległe z aktem przyłączenia wschodniej, przemysłowej części Górnego Śląska do Polski. W ten sposób, w czerwcu 1922 roku powstał polski Wyższy Urząd Górniczy z siedzibą w Katowicach (Szmidtke 2012).

Kilka dni po jego powołaniu, 27 czerwca, powstały 4 okręgowe urzędy górnicze, podporządkowane WUG. Swoje siedziby miały w:

- Katowicach, pod kierownictwem Leopolda Szefera;
- Królewskiej Hucie, pod kierownictwem Bronisława Pietrzykowskiego;
- Rybniku, pod kierownictwem Brunona Buzka;
- Tarnowskich Górach, pod kierownictwem Włodzimierza Hanasiewicza.

Nowo powstałe władze górnicze działały energicznie i już w dniu 11 lipca 1922 roku nastąpiło formalne przejęcie przez przedstawicieli Polski niemieckich akt i agend górniczych (przede wszystkim dokumentów niemieckiego WUG we Wrocławiu), w myśl postanowień układu polsko-niemieckiego w przedmiocie oddania niemieckiej własności państwowej na polskiej części Górnego Śląska. Inż. Malawski pełnił w czasie realizacji tych zadań funkcję Komisarza Zdawczego.

3. Odezwa do górników

Obejmując w dniu 15 lipca 1922 roku urząd Prezesa Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach, Zygmunt Malawski wydał uroczystą odezwę do górników, opublikowaną przez „Gońca Śląskiego”. W odezwie tej informował o objęciu „naczelnej władzy górniczej” przez WUG i apelował o ofiarną i bezpieczną pracę na chwałę wolnej Polski. Jednocześnie zadeklarował, że WUG będzie obrońcą słusznych praw górniczych, co wskazywało na zamierzony kierunek działania nowych władz górniczych.

Pisał w niej m.in.: *Krwawym wysiłkom Waszym udało się tę najbogatszą część zagłębia węglowego przyłączyć do Ojczyzny, a przez to staliście się obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej. Los Wasz na zawsze związany z losem Rzeczypospolitej. Jej przyszłość i rozkwit to dzisiaj podstawa dobrobytu bohater-skiego Ludu Śląskiego, a więc Waszego i Waszych rodzin”* i dalej: *„Więc jak w potrzebie wojennej stanęliście solidarnie w szeregach obrońców Śląska, tak dziś stanęcie solidarnie przy Waszym warsztacie do pracy rzetelnej i sumiennej, opartej na poszanowaniu prawa i porządku. I na koniec: Górniczy! Dzisiaj polska władza górnicza przystępuje wraz z Wami do pracy dla dobra górnictwa śląskiego. Słuszne żądania Wasze znajdą w niej zawsze szczerę i wytrwałę, a mam nadzieję, że i skuteczną obronę.*

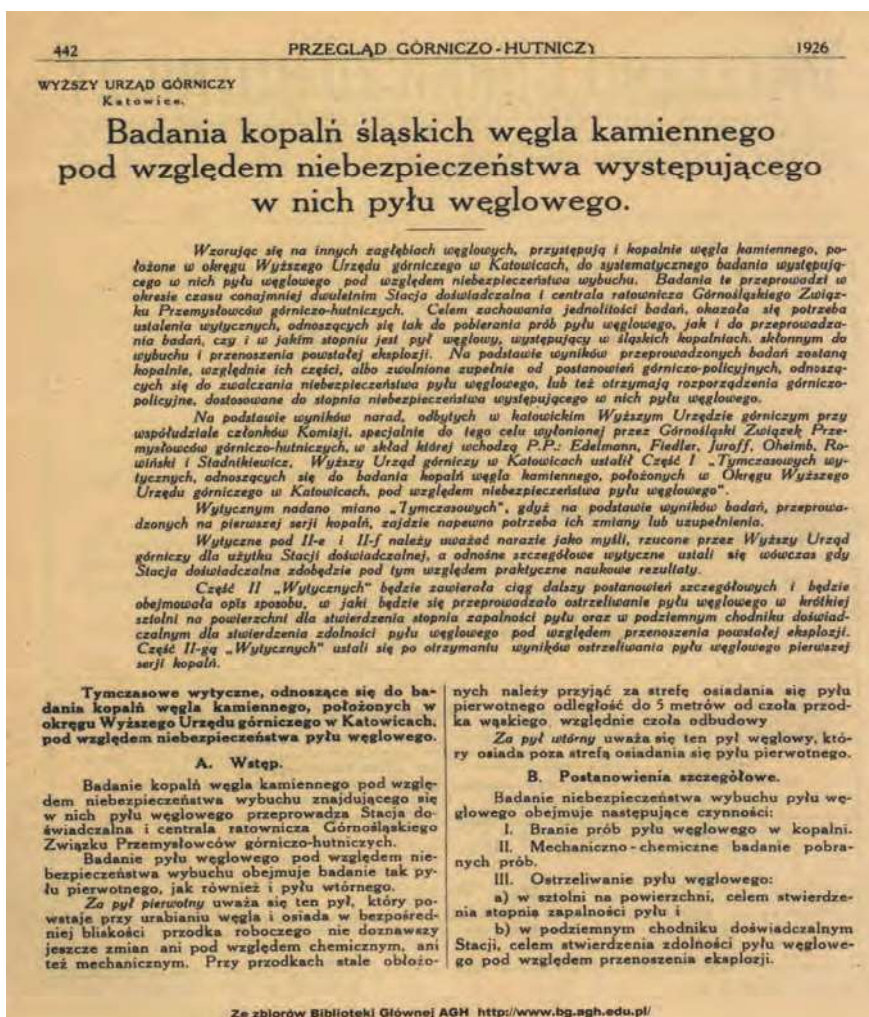
W 1922 roku zastępcą Prezesa WUG Z. Malawskiego został inż. górniczy Tomisław Morawski, a naczelnikiem wydziału technicznego - inż. górniczy Stanisław Majewski.

Podstawowe zadania WUG łączyły w sobie nadzór właścicielski połączony z kontrolą organizacji pracy. WUG udzielał nadań na minerały zastrzeżone dla państwa i ściągał olbore na rzecz skarbu państwa. Przede wszystkim jednak miał czuwać nad bezpieczeństwem pracy w kopalniach i w ogóle nad bezpieczeństwem publicznym, w przypadku gdyby roboty górnicze mogły zagrażać temu bezpieczeństwu. W takich przypadkach WUG wydawał w miarę potrzeb stosowne przepisy górniczo-policyjne, a także nadzorował przygotowanie do zawodu górnika. Nadzorował także miernictwo górnicze oraz problematykę szkód górniczych.

Kierując Wyższym Urzędem Górniczym w Katowicach Prezes Zygmunt Malawski postawił sobie za cel modernizację ówczesnie obowiązujących przepisów górniczo-policyjnych. Obowiązujące w chwili przejścia części Górnego Śląska przez Polskę przepisy pruskie, wydane były w latach 1900-1904. Były więc po 15 latach pod wieloma względami przestarzałe, często niewystarczające w nowych warunkach. Dla opracowania ich zmiany Wyższy Urząd Górniczy powołał do życia Komisję, złożoną z urzędników władz górniczych i rzeczoznawców z grona przedsiębiorców, inżynierów górniczych, urzędników technicznych kopalń oraz robotników. Projekt nowych przepisów opracowany przez komisję

poddano zaopiniowaniu przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu oraz fachowe zrzeszenia górnicze. Na podstawie tak zrewidowanego projektu 2 lipca 1923 roku katowicki WUG wydał „Rozporządzenie Górniczo-Policyjne WUG”, czyli zbiór przepisów określających zasady bezpiecznej pracy w zakładach górniczych. Przy opracowaniu tego rozporządzenia Wyższy Urząd Górniczy uwzględnił najnowsze osiągnięcia techniki górniczej i korzystał z doświadczeń władz górniczych innych państw (Praca zbiorowa 1997).

W nowym rozporządzeniu uzupełniono i uszczegółowiono postanowienia o budowie wyrobisk górniczych, niedostateczność których skutkowałą licznymi wypadkami, spowodowanymi oberwaniem się węgla i kamienia. Wydano także nowe przepisy dotyczące wykonywania robót strzelniczych i postępowania z materiałami wybuchowymi. Co ważne, wprowadzono ogólny obowiązek wykonywania prac strzelniczych przez osoby specjalnie w tym zakresie wyszkolone (tzw. strzałowych) i wprowadzono nadzór nad całą gospodarką materiałami wybuchowymi w kopalni przez specjalnie do tego powołanych specjalistów - techników strzelniczych. Zmodernizowano przepisy, mające na celu zapobieganie niebezpieczeństwu eksplozji gazów i pyłu węglowego, uwzględniające wykorzystanie najnowszych zdobyczy wiedzy technicznej w tym zakresie. Zaostrzono też dozór techniczny na kopalniach.

Artykuł w „Przeeglądzie Górniczo-Hutniczym” z 1926 r. dotyczący zagrożenia wybuchem pyłu węglowego autorstwa Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach
A paper of Mining and Metallurgy Review from 1926 prepared by the State Mining Authority in Katowice on explosion hazard of coal dust

4. Ratownictwo górnicze i polska myśl techniczna

Ważnym zadaniem było także unormowanie nowymi przepisami problematyki ratownictwa górniczego w kopalniach. W szczególności wprowadzono ujednoczenie aparatów ratunkowych na danej stacji ratowniczej, aby w razie nieszczęśliwego wypadku uniknąć pomyłek, które niejednokrotnie były powodem nieudanych akcji ratunkowych i śmierci członków drużyn ratunkowych. Usprawniono także łączność oddziałów kopalnianych z kierownictwem ruchu, celem umożliwienia szybkiego zaalarmowania zarówno załogi pod ziemią, jak i kierownictwa kopalni w razie nieszczęśliwego wypadku.

Z inicjatywy WUG w Katowicach, głównie staraniem inż. S. Majewskiego i przy wsparciu Prezesa WUG inż. Z. Malawskiego, w 1925 roku powstała Centrala Ratownictwa Górniczego - Stacja Doświadczalna w Pniowcu koło Tarnowskich Gór. W 1926 roku została ona przekształcona w ośrodek o nazwie Kopalnia Doświadczalna „Barbara”, Centrala Ratownictwa Górniczego i Obserwatorium Magnetyczne w Mikołowie. Centralą w latach 1925-1930 kierował inż. Józef Juroff, który w 1931 roku wspólnie z dr. Karolem Sęczykiem opublikował pierwszą polską książkę na temat ratownictwa górniczego. Została ona wydana nakładem Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach ze słowem wstępnym Zygmunta Malawskiego.

Na podstawie badań prowadzonych w Kopalni Doświadczalnej „Barbara”, inż. Wacław Cybulski, późniejszy profesor i członek rzeczywisty Polskiej Akademii Nauk, stworzył polską szkołę zwalczania zagrożenia wybuchem pyłu węglowego. Od lipca 1930 roku Kopalnią Doświadczalną „Barbara” i Centralą Ratownictwa Górniczego w Mikołowie kierował inż. Stanisław Herman, który wynalazł i opatentował pierwsze polskie tlenowe aparaty oddechowe. W górnictwie aparaty te jako przyrządy ratownicze zostały dopuszczone do użytku pismem WUG w Katowicach z dnia 10 czerwca 1938 roku (Szmidtko 2012).

Ponadto, Prezes WUG Zygmunt Malawski znacząco się przyczynił do wzrostu zatrudnienia polskich inżynierów w górnośląskich przedsiębiorstwach górniczych oraz do spolonizowania Szkoły Górniczej w Tarnowskich Górach i podniesienia w niej poziomu nauczania. Nadzór państwowy nad tą szkołą sprawował WUG w Katowicach. W 1933 roku przeniesiono szkoły górnicze z Wieliczki i Tarnowskich Gór do Katowic i utworzono Państwową Szkołę Górniczą, nad którą bezpośredni nadzór państwowy objął WUG w Katowicach w osobie inż. S. Majewskiego.

5. Pierwsza polska ustawa górnicza

Najważniejszym wydarzeniem dla nadzoru górniczego w Polsce międzywojennej było opracowanie i wprowadzenie do stosowania w zakładach górniczych pierwszego polskiego prawa górniczego. Geneza prac nad polską ustawą górniczą sięga 2 czerwca 1920 roku, kiedy to do opracowania jej projektu powołano Komisję Prawno-Górnictwa Ministerstwa Przemysłu i Handlu, pod przewodnictwem inż. Jana Zarańskiego. W Komisji tej wiedli prym przedstawiciele nadzoru górniczego (jej członkiem był m.in. Prezes WUG Z. Malawski).

Pierwsze polskie prawo górnicze wprowadzono rozporządzeniem Prezydenta RP z 28 listopada 1930 roku. Weszło ono w życie z dniem 1 stycznia 1932 roku na obszarze państwa polskiego, za wyjątkiem Województwa Śląskiego, co wynikało z bardzo szerokiej autonomii ówczesnego polskiego Górnego Śląska. Dopiero po wyrażeniu zgody przez Sejm Śląski prawo to zaczęło obowiązywać także w Województwie Śląskim od dnia 1 stycznia 1933 roku.

Ustawa regulowała wszystkie podstawowe obszary działalności górniczej: poszukiwanie złóż, prawo własności górniczej, ruch zakładów górniczych, władze górnicze i sądownictwo górnicze. Jeśli chodzi o własność górniczą, to prawo to opierało się na zasadzie, że własność nieruchomości obejmuje także przestrzeń pod jej powierzchnią. Ustalało też rodzaje złóż kopalin (głównie metali), które były wyłączone z prawa własności właściciela gruntu i mogły stać się przedmiotem odrębnej własności górniczej, nadawanej każdemu, pod warunkami określonymi w ustawie. Uprawnienie to miało postać starodawnej instytucji górniczej - nadania. Pozostałe minerały były „przynależne do gruntu” i nie mogły być przedmiotem odrębnej własności górniczej. Przedmiotem prawa własności górniczej było „pole górnicze”, tzn. naturalne złożo minerału. Pierwsze polskie prawo górnicze definiowało państwo występujące w charakterze przedsiębiorcy górniczego jako równorzędne z innymi osobami fizycznymi i prawnymi (Szmidtko 2013).

Władze górnicze określone zostały w ustawie w kształcie trzyszczeblowej struktury: okręgowe urzędy górnicze, wyższe urzędy górnicze i Minister Przemysłu i Handlu. Kompetencyjnie, wyższe urzędy górnicze uprawnione były do nadań górniczych, rozstrzygania sporów oraz nadzoru nad okręgowymi urzędami górniczymi. Z kolei okręgowe urzędy górnicze miały za zadanie nadzorować zakłady górnicze pod względem zapewnienia w nich bezpieczeństwa oraz bezpieczeństwa pracy, życia i zdrowia osób postronnych. W zakres ich nadzoru wchodziła także ochrona powierzchni ze względu na urządzenia użyteczności publicznej oraz bezpieczeństwo ruchu technicznego zakładów górniczych, zarówno państwowych, jak komunalnych i prywatnych.

Ruch techniczny zakładu górniczego wolno było prowadzić tylko na podstawie dwuletniego planu ruchu, zatwierdzonego uprzednio przez okręgowy urząd górniczy. W świetle prawa ruch techniczny zakładu górniczego powinien być prowadzony tak, aby życie i zdrowie ludzi nie były narażone. Należy podkreślić, że nadzór władz górniczych w zakresie bezpieczeństwa ruchu technicznego zakładów górniczych zarówno państwowych, jak komunalnych oraz prywatnych, obejmował szeroki katalog spraw, spośród których do najważniejszych należą:

- ochrona wyrobisk górniczych i urządzeń zakładu górniczego;
- bezpieczeństwo techniczne pracy;
- bezpieczeństwo życia i zdrowia osób postronnych, zarówno pod ziemią, jak i na powierzchni zakładu górniczego;
- ochrona powierzchni i obszarów przewidzianych do zabudowy przed skutkami robót górniczych (także gdy chodzi o działanie urządzeń gazociągowych i wodociągowych);
- ochrona leczniczych źródeł mineralnych gwarantująca dostęp do wody pitnej i dla celów gospodarczych.

Prawo określało oczywiście system i tryb kar pozostających w dyspozycji urzędów górniczych wobec podmiotów, które nie stosowały się do postanowień ustawy. Do rozpatrywania odwołań od orzeczeń wyższych i okręgowych urzędów górniczych zostało powołane w roku 1933 Kolegium Górnicze przy Ministrze Przemysłu i Handlu.

6. Nie tylko nadzór górniczy ...

Prezes WUG Zygmunt Malawski opublikował m.in. takie prace jak:

- „Pięćdziesiąt lat władz górniczych na Śląsku 20.VI.1922 - 20.VI.1927”, „Przeгляд Górniczy” 1927, nr 10;
- „Z działalności władz górniczych na Śląsku”, w: „Dzieje

pracy Górnego Śląska 1922-1927”, red. H. Cepik, Lwów - Katowice 1927;

- Słowo wstępne, w: K. Sęczyk, J. Juroff, „Ratownictwo górnicze”, Katowice 1931;
- „Niemiecko-polski popularny słownik górniczy”, Katowice, ok. 1934 (wraz z Tomisławem Morawskim).

Walne Zgromadzenie w dniu 21 grudnia 1926 roku mianowało Prezesa WUG Z. Malawskiego członkiem Rady nadzorczej „Skarbofermu” (Polskich Kopalń Skarbowych na Górnym Śląsku). Funkcję tę pełnił do wiosny 1939 roku. Był członkiem Kolegium Górniczego i Górniczego Sądu Administracyjnego. W latach 1922-1925 był prezesem Koła Śląskiego Stowarzyszenia Inżynierów Górniczych i Hutniczych, a w latach 1929-1935 prezesem Towarzystwa Kulturalno-Oświatowego „Nasza Czytelnia” w Katowicach (Szmidtko 2013).

Zygmunt Malawski był Prezesem Wyższego Urzędu Górniczego do 1939 roku. Doceniając jego osiągnięcia zawodowe odznaczono go Krzyżem Oficerskim Orderu Polonia Restituta, Medalem Dziesięciolecia Odzyskanej Niepodległości, Krzyżem Komandorskim Orderu Polonia Restituta, Brązowym oraz Srebrnym Medalem za Długoletnią Służbę.

Należy podkreślić, że ten wybitny inżynier górnik „leobeńczyk” swoją ofiarną pracą na rzecz przemysłu górniczego w odrodzonej Polsce wniósł ogromne zasługi dla rozwoju górnictwa, w tym szczególnie na Górnym Śląsku. Rozumiał

i doceniał to, że górnictwo surowców mineralnych jest niezbędne dla odbudowy polskiej gospodarki. Jako pierwszy Prezes Wyższego Urzędu Górniczego opracował razem ze swoimi pracownikami podwaliny dla tworzenia nowoczesnego prawodawstwa górniczego na ziemiach polskich. Zwracał w nim szczególną uwagę na bezpieczeństwo pracy i ochronę powierzchni. Działalność pierwszego Prezesa WUG inż. Zygmunta Malawskiego to Jego patriotyczny wkład na rzecz niepodległej ojczyzny.

Literatura

- Praca zbiorowa. 1997 - 75 lat Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach 1922-1997. Katowice.
- TARABURA M. i inni. 2012 - 90 lat nadzoru górniczego w Polsce - Historia Wyższego Urzędu Górniczego na tle dziejów nadzoru górniczego na ziemiach polskich. Wydawnictwo Wyższego Urzędu Górniczego, Katowice.
- SZMIDTKE Z. 2012 - Utworzenie i działalność Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach w latach 1922-1939. „Bezpieczeństwo Pracy i Ochrona Środowiska w Górnictwie” nr 6.
- SZMIDTKE Z. 2013 - Zygmunt Malawski - pierwszy prezes Wyższego Urzędu Górniczego w Katowicach. „Bezpieczeństwo Pracy i Ochrona Środowiska w Górnictwie” nr 11.

Artykuł wpłynął do redakcji, wrzesień 2018
Artykuł akceptowano do druku 10.10.2018